

แบบสำรวจข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร ปี 2564

คำชี้แจง

1. การเก็บข้อมูลครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์รวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรในพื้นที่ เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรให้มีความสมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และสะดวกต่อการใช้งาน สามารถนำไปเผยแพร่ใช้ประโยชน์ได้ถูกต้องเหมาะสม สามารถเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์พื้นที่

2. โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามองค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

เกณฑ์การคัดเลือกภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรที่อยู่ในพื้นที่ และยังคงปฏิบัติอยู่ โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้
อย่างไรก็ตาม

- มีลักษณะเฉพาะในชุมชนท้องถิ่นที่เสี่ยงต่อการสูญหายหรือใกล้ขาดผู้สืบทอด

- มีลักษณะเฉพาะในชุมชนท้องถิ่นที่ยังมีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่

2. มีความเป็นอัตลักษณ์บ่งบอกความเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของพื้นที่นั้นๆ

3. มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ วิชาการ ศิลปะ คุณค่าทางจิตใจ คุณค่าเชิงสร้างสรรค์ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรค่าแก่การรักษาไว้

4. เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรที่ก่อให้เกิดประโยชน์ เช่น ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต สร้างรายได้ ฯลฯ

คำนิยาม

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง องค์ความรู้ ความเชื่อ ความสามารถ ความชัดเจนของคนในท้องถิ่นที่ได้จากการสั่งสมประสบการณ์และการเรียนรู้มาเป็นระยะเวลายาวนานหรือช่วงระยะเวลาหนึ่ง มีการคิดค้นและพัฒนาอย่างต่อเนื่องแล้วถ่ายทอดสืบต่อกันมาสำหรับใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา ปรับตัว และดำรงชีวิตให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมอย่างเหมาะสมกับยุคสมัย ภูมิปัญญาอาจแสดงออกมาทั้งในรูปแบบที่เป็นนามธรรม เช่น โลกทัศน์ ความคิด ความเชื่อ หรือปรัชญาในการดำเนินชีวิต และในเชิงรูปธรรม เช่น เทคโนโลยีการทำมาหากิน การเกษตร ศิลปะ หัตถกรรม หรือเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร 13 ประเภท ดังนี้

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเตรียมการก่อนการปลูกพืช หมายถึง ขั้นตอนการปลูกพืชโดยเริ่มตั้งแต่การเตรียมพื้นที่ เตรียมพันธุ์ และเตรียมอุปกรณ์ทางการเกษตร เป็นต้น จนถึงขั้นตอนการปลูกพืชโดยใช้วิธี และเทคนิคต่างๆ ในการปลูกและขยายพันธุ์พืช

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการและการอารักขาพืช หมายถึง ขั้นตอนการดูแล บำรุง รักษาพืชและเทคนิคในการเพิ่มผลผลิต ตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงขั้นตอนก่อนการเก็บเกี่ยว รวมถึงการบริหารจัดการศัตรูพืชโดยใช้วิธีต่างๆ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว หมายถึง ขั้นตอน และวิธีการต่างๆ ที่ใช้ในการแยกส่วนของพืชที่ต้องการใช้ประโยชน์ออกจากต้นเดิม รวมถึงการบริหารจัดการศัตรูพืช และการเก็บรักษาพืชหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อเก็บรักษาผลผลิตทางการเกษตรให้ได้ตามระยะเวลาที่เหมาะสม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสัตว์น้ำทุกชนิด เช่น การผลิต การแปรรูป การขนส่ง และการจำหน่าย เป็นต้น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านปศุสัตว์ หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสัตว์บกทุกชนิด เช่น การผลิต การแปรรูป การขนส่ง และการจำหน่าย เป็นต้น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแมลงเศรษฐกิจ หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับแมลงเศรษฐกิจทุกชนิด เช่น การผลิต การแปรรูป การขนส่ง และการจำหน่าย เป็นต้น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน หมายถึง ระบบการเกษตรที่ครอบคลุมถึงวิถีชีวิตเกษตรกร กระบวนการผลิต และการจัดการทุกรูปแบบ เพื่อให้เกิดความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ ซึ่งนำไปสู่การพึ่งตนเองและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและผู้บริโภค

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการน้ำและดิน หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการน้ำและดินให้เหมาะสมในการดำรงชีวิต โดยมีวัตถุประสงค์ เช่น เพื่อการอุปโภคบริโภค และเพื่อการทำการเกษตร เป็นต้น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร หมายถึง กระบวนการทางการแพทย์และสมุนไพรทางการแพทย์แผนไทยที่เกี่ยวข้องกับการตรวจ วินิจฉัย บำบัด ป้องกัน หรือการส่งเสริมสุขภาพของมนุษย์ รวมถึงการผลิตยาแผนไทย การประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์แผนโบราณ โดยผ่านการพัฒนาสืบต่อกันมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในทางการเกษตร หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์ประดิษฐ์หรือสร้างขึ้นมาเพื่อใช้ผ่อนแรงหรืออำนวยความสะดวกในการทำการเกษตร และทำให้งานทางการเกษตรดำเนินไปอย่างสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป หมายถึง สินค้าที่ผ่านกระบวนการต่างๆ เพื่อให้ได้สินค้าในรูปแบบใหม่เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ที่นำออกสู่ท้องตลาดเพื่อตอบสนองความต้องการใช้ของผู้บริโภค

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านวัฒนธรรม/ความเป็นอยู่ หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิต พฤติกรรมต่างๆ ทั้งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ รวมทั้งความเชื่อ ศาสนา และพิธีกรรม เป็นต้น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ เช่น การอนุรักษ์พลัง สิ่งแวดล้อม ฯลฯ

กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรขอขอบคุณในความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

ชื่อ - สกุล นายสันติชัย.....จงเกียรติขจร อายุ.....66.....ปี

ชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงปลานิลสายน้ำไหล Betong 2020.....

2. เลขบัตรประจำตัวประชาชน

3	9	5	9	8	0	0	1	5	6	0	9	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 ปี พ.ศ. เกิด2498.....

3. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้านเลขที่.....138..... หมู่ที่.....2..... ตำบล..... ตาเนาะแมเราะ.....

อำเภอ.....เบตง..... จังหวัด.....ยะลา..... รหัสไปรษณีย์.....95110.....

โทรศัพท์.....073-299311..... โทรสาร.....-..... มือถือ.....094-0946153, 097-2267485.....

E - mail:.....-.....

พิกัดแผนที่ ...Zone: 47N ...X: 725916 ...Y: 648960.....

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ในช่อง ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร.....การเลี้ยงปลานิลในสายน้ำไหล.....

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเตรียมการก่อนการปลูกพืช
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการและการอารักขาพืช
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านปศุสัตว์
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแมลงเศรษฐกิจ
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการน้ำและดิน
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในทางการเกษตร
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านวัฒนธรรม/ ความเป็นอยู่
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ

2. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้เคียงกับผู้สืบทอด
- มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
- มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

3. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- สืบทอดจากบรรพบุรุษ
- เจ้าของภูมิปัญญาเอง / คิดค้นขึ้นมาใหม่
- พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

4. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี)8.....ปี

5. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ลดรายจ่าย
- เพิ่มรายได้
- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
- ส่งเสริมสุขภาพ
- ส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ผ่านวิทยากรชุมชน
- สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แลกบันทึกลายเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ ใช้เฉพาะบุคคล
- ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

อำเภอเบตง เป็นอำเภอที่มีขนาดใหญ่ของจังหวัดยะลา ตั้งอยู่ใต้สุดของประเทศไทยอยู่ในแนวเทือกเขาสันกาลาศีรี ภูมิประเทศเป็นภูเขาสูง ทำให้ที่นี่มีอากาศเย็น อากาศดีมีหมอกแทบตลอดทั้งปี ส่วนนี้เองที่ทำให้พื้นที่เบตงนั้นมีความโดดเด่นในการทำเกษตรกรรม ทั้งการทำสวนผลไม้ สวนกาแฟ ยางพารา และการเลี้ยงปลา

คุณสันติชัย จงเกียรติขจร Smart Farmer ต้นแบบสาขาน้ำมันง เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาน้ำจืดบ้านบ่อน้ำร้อน ต.ตาเนาะแมเราะ อ.เบตง จ.ยะลา ที่เคยกรีดยางพาราเป็นรายได้หลัก แต่ 7-8 ปี มานี้ รายได้จากยางพาราในตกต่ำมาก ทำให้เขาต้องผันตัวเองมาเลี้ยงปลานิลแทนการทำอาชีพกรีดยาง ฟาร์มปลานิลของคุณสันติชัย เริ่มต้นจากปลานิล 500 ตัวในพื้นที่บ่อ 600 ตารางเมตร บ่อใหญ่สุด 4 เดือนจับขายที่ขนาดตัวละ 1 กก. จากนั้นจึงขยายเพิ่มบ่อเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ปัจจุบันฟาร์มเลี้ยงปลานิลของคุณสันติชัย มีเนื้อที่เพียง 3 ไร่ แต่สามารถเลี้ยงได้ถึง 40,000 ตัว

"ปลานิล" ได้กลายเป็น "ปลาเศรษฐกิจ" ของไทยที่มีชื่อเสียง สร้างรายได้ สร้างอาชีพ อีกทั้งพบข้อมูลว่า ในปี 2560 ผลผลิตปลานิลจากการเพาะเลี้ยง มีปริมาณรวมกันมากถึง 185,902 ตัน และในปี 2561 จำนวนปลาที่ออกสู่ท้องตลาดเพิ่มขึ้นประมาณ 2% อยู่ที่ราว 189,254 ตัน โดยมีตลาดหลักคือกลุ่มประเทศตะวันออกกลางแบ่งออกเป็น 33.6 % สหรัฐอเมริกา 28.6 % กลุ่มประเทศสหภาพยุโรปอยู่ที่ประมาณ 24.9% กลุ่มแอฟริกา 2.7 % แคนาดา 2.5% และกลุ่มอาเซียนอยู่ที่ 2.5 % โดยเกาหลีใต้ 2.3% และประเทศอื่นๆ 2.9% มูลค่าการส่งออกยังเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง

คุณสันติชัย จงเกียรติขจร อธิบายถึงที่มาของระบบการเลี้ยงปลาแบบสายน้ำไหล ว่าเกิดจากการสังเกตตามธรรมชาติ ปลาที่แข็งแรงจะว่ายเข้าหาจุดที่น้ำไหลตกใส่ ซึ่งเป็นจุดที่มีออกซิเจนในน้ำปริมาณมาก ปลาจะมาชุมนุมกันอยู่ ณ จุดนั้น เกษตรกรจึงเลียนแบบธรรมชาติ ทำให้เกิดน้ำตกในบ่อเลี้ยงปลา โดยมีการออกแบบระบบน้ำให้มีการไหลและหมุนเวียน ด้วยความพิเศษของปลานิล ในระบบน้ำไหลของ อ.เบตง ที่มีลักษณะแตกต่างจากปลานิลที่เลี้ยงในพื้นที่อื่นๆ ทางกลุ่มผู้เลี้ยงปลานิล จึงปรึกษากับตัวแทนกระทรวงพาณิชย์เพื่อนำเสนอให้ "ปลานิล-เบตง" ได้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เพื่อให้ปลานิลในพื้นที่เชิงเขาสันกาลาศีรี เป็นที่รู้จักในระดับโลกต่อไป

8. รายละเอียดขั้นตอนและวิธีการของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

(ระบุรายละเอียด เช่น วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการ/วิธีทำ ราคาจำหน่าย)

กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงปลาน้ำจืดบ้านบ่อน้ำร้อน ต.ตาเนาะแมเราะ อ.เบตง จ.ยะลา มีระบบการเลี้ยงที่แปลกแตกต่างจากฟาร์มปลานิลในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะการเลี้ยงด้วยระบบสายน้ำไหลธรรมชาติ ทำให้ปลานิลที่นี่ไม่มีกลิ่นดิน กลิ่นโคลนในเนื้อปลาแม้แต่นิดเดียว ระบบน้ำจึงเป็นความได้เปรียบ ด้วยความที่เป็นน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติจากภูเขา น้ำใสไหล และมีความเย็น บ่อที่ใช้เลี้ยงไม่ลึกมาก เนื่องจากถ้าน้ำลึกปลาจะโตช้า ระบบน้ำหมุนเวียนจะใช้ท่อขนาดใหญ่ต่อด้วยท่อเล็กสองระดับ เพิ่มให้น้ำที่ไหลออกมามีความแรง เพิ่มออกซิเจนในน้ำ และ เป็นการกระตุ้นให้ปลากินอาหารได้มากขึ้น และ

วิธีการจัดการการเลี้ยงปลาที่มีนวัตกรรมการเลี้ยงปลาแบบระบบหนาแน่น พื้นที่ประมาณ 100 ตารางเมตร เลี้ยงปลา 6,500 ตัว มากกว่าการเลี้ยงในแบบของกรมประมงหลายเท่าตัว ถ้าเป็นการเลี้ยงในรูปแบบของกรมประมง ในพื้นที่ 1 ไร่จะเลี้ยงปลาประมาณ 2,500 ตัว

การจัดทำระบบน้ำจะใช้ท่อขนาดใหญ่ต่อน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีความสะอาดเป็นอุณหภูมิตั้งประมาณ 19-20 องศาเซลเซียส ต่อท่อที่ขนาดเล็กลงก่อนจะไหลลงกระทบบนน้ำในบ่อเลี้ยงปลา ทำให้เกิดการเติมออกซิเจนลงไป และมีการระบายน้ำออกจากบ่อสม่ำเสมอ โดยหมุนเวียนไปในบ่อเลี้ยงปลาบ่ออื่นๆ ที่จัดเรียงตัวลั่นกันไปเป็นชั้นบันได ก่อนจะลงไปในบ่อบำบัดเป็นบ่อสุดท้ายก่อนจะปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ ซึ่งจากการตรวจวัดค่าไนโตรเจนในน้ำพบว่าน้ำปลายทางคุณภาพแทบไม่ต่างจากต้นทาง เมื่อน้ำสะอาดปลาก็สามารถเติบโตได้ดี ปริมาณปลาที่เลี้ยงมากเท่าใดก็ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของปลาในบ่อหนาแน่นได้ แต่อยู่ในอัตราที่ไม่มากเกินไป โดยบ่อขนาด 40 ตารางเมตร ปล่อยปลา 13,000 ตัว ปลาเติบโตดี มีเนื้อเยื่อ ไม่มีกลิ่นคาว ในขณะที่บ่อเลี้ยงปลาทั่วไปที่น้ำไม่มีการไหลเวียนและมีอุณหภูมิสูงทำให้เกิดสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินซึ่งเมื่อปลากินสาหร่ายนี้เข้าไปทำให้เนื้อปลามีกลิ่น

ต้นทุนการผลิตหลักๆ คือ พันธุ์ปลา อาหารเม็ดสำเร็จรูป ค่าไฟฟ้า และค่าการจัดการอีกไม่มาก หากคิดเป็นต้นทุนแล้ว อยู่ที่ครึ่งหนึ่งของราคาขายปลาต่อกิโลกรัม อาหารปลาที่ใช้ในปัจจุบัน เป็นอาหารเม็ดสำเร็จรูปสูตรพิเศษ (สูตร 35% จะทำให้ได้เนื้อปลาหวานมันมากขึ้น) ให้อาหารปลา วันละ 2 ครั้ง เช้าและเย็น หรือให้ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจากน้ำหนักปลา การให้อาหารจะให้ 4-5 เปอร์เซ็นต์ ของน้ำหนักปลาแต่ละบ่อ

วิธีการเลี้ยงด้วยระบบสายน้ำไหลธรรมชาติ โดยทำฝายกั้นน้ำและใช้แหล่งน้ำธรรมชาติจากภูเขาถ่ายเทตลอด 24 ชั่วโมง ด้วยระบบการเลี้ยงแบบนี้จึงทำให้ไม่ต้องใช้เครื่องทำออกซิเจน สำหรับพันธุ์ปลานี้รับมาจากจ.เพชรบูรณ์ในราคาตัวละ 1 บาท นำมาเลี้ยงใช้เวลาประมาณ 6-8 เดือน ก็พร้อมจำหน่ายให้ลูกค้า ทุกวันนี้มีออเดอร์ทุกวัน วันละกว่า 100 กิโลกรัมซึ่งก็ยังไม่พอกับความต้องการของตลาด ปัจจุบันยังได้รับคำสั่งซื้อเพิ่มเติมเข้ามาอย่างต่อเนื่องจากร้านอาหารและลูกค้าในกรุงเทพฯและต่างจังหวัดเพิ่มขึ้นตลอด นายสันติชัย เปิดเผยเพิ่มเติมอีกว่าปัจจุบันตนได้มีการรวมกลุ่มผู้เลี้ยงปลานิลสายน้ำไหลพร้อมติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเผยแพร่ให้ความรู้สมาชิกในกลุ่ม จนทำให้ปัจจุบันได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ซึ่งปัจจุบันยังได้จัดตั้งเป็นหมู่บ้านปลาในสายน้ำไหล (Fillage) เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจอีกด้วย

สำหรับปลานิลที่พร้อมจับส่งขายลูกค้านั้นจะเป็นปลาที่มีขนาดน้ำหนักราว 0.80 -1.2 กิโลกรัมต่อตัว จำหน่ายราคาต่อกิโลกรัมละ 90-100 บาท ส่วนปลาตกไซส์หรือปลาที่ไม่ได้น้ำหนักปัจจุบันนำมาแปรรูปเป็นปลานิลแดดเดียว ซลู่ปลานิลออกจำหน่ายเป็นสินค้าโอท็อปอีกด้วย

9. รูปภาพประกอบภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร (รูปภาพต้องมีความชัดเจน)

แปลงเรียนรู้ปลานิลในสายน้ำไหล ของศพก.เครือข่ายตำบลประมงการเลี้ยงปลานิลเชิงพาณิชย์

ระบบน้ำไหลหมุนเวียน จากแหล่งน้ำภูเขารวมชาติถ่ายเทตลอด 24 ชั่วโมง

ระบบน้ำไหลหมุนเวียน จากแหล่งน้ำภูเขาธรรมชาติถ่ายเทตลอด 24 ชั่วโมง

ปลานิลที่พร้อมจับส่งขายลูกค้า น้ำหนักราว 0.80 -1.2 กิโลกรัมต่อตัว

เมนูแปรรูปจากปลาในสายน้ำไหล ปลารสชาติหวาน เนื้อแน่น ไม่มีกลิ่นโคลน

10. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรของท่านมีการรับรองทางวิทยาศาสตร์หรือทางกฎหมายหรือไม่

ตัวอย่างเช่น เลขสารบบอาหาร (เครื่องหมาย อย.), เลขทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์, เลขทะเบียน GAP/GMP เป็นต้น

ไม่มี

มี ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ของกรมประมง.....

11. การส่งเสริมและจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

11.1 โครงการ/กิจกรรมที่มีการดำเนินงานของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรดังกล่าว

การศึกษา วิจัย (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การอนุรักษ์ พันธุ์ (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การสืบสานและถ่ายทอด (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

(ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การดำเนินงานด้านอื่นๆ (ระบุวิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้แก่ผู้สนใจเข้าศึกษา

1. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

งบประมาณ: 5,000 บาท

หน่วยงาน: กรมส่งเสริมการเกษตร

ระยะเวลาดำเนินการ: ม.ค. 62

11.2 แนวทางการส่งเสริมและจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

การศึกษา วิจัย (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การอนุรักษ์ ฟื้นฟู (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การสืบสานและถ่ายทอด (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

1. มีการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และศูนย์เรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้สนใจ

การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

(ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

1. การพัฒนาการแปรรูปเพิ่มมูลค่าสินค้าปลานิล เพื่อเพิ่มมูลค่านอกเหนือไปจากการส่งจำหน่ายสด

2. ส่งเสริมการตลาดสินค้าปลานิล

3. ส่งเสริมให้ “ปลานิล-เบตง” ได้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เพื่อให้ปลานิลในพื้นที่เชิงเขา

สันกาลาคีรี สามารถเพิ่มมูลค่า และเป็นที่รู้จักในวงกว้างต่อไป

การดำเนินงานด้านอื่นๆ (ระบุวิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

12. ข้อมูลผู้รวบรวมข้อมูล

ชื่อ-นามสกุล นางสาวชวิตา ทองรัตน์

ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ 081-0978418

หน่วยงาน สำนักงานเกษตรอำเภอเบตง

ที่อยู่เลขที่ 180 อาคาร - หมู่ 1 ซอย -

ถนน - แขวงตำบล/ ยะรม อำเภอ เบตง จังหวัด ยะลา

โทรศัพท์ 073-231370